

(หนังสือพิมพ์บ้านเมือง คอลัมน์คดีปกครอง ฉบับวันเสาร์ที่ 15 มีนาคม 2557)

ไม่ได้แจ้งย้ายออก ... ไฉน ? มีผู้อื่นเข้ามาอยู่ในทะเบียนบ้านแทน !

ทะเบียนบ้านเป็นเอกสารสำคัญของทางราชการที่ไม่เพียงแต่แสดงรายละเอียดที่ตั้งของบ้านและรายการต่างๆ ของผู้อยู่ในบ้าน ทั้งชื่อนามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ฯลฯ แต่ยังเป็นเอกสารยืนยันตัวตนของผู้ที่มีชื่อสำหรับการใช้สิทธิหรือขอรับประโยชน์ต่างๆ ที่กฎหมายรับรองไว้

ปัจจุบันจึงเกิดเป็นปัญหาให้เห็นอยู่เสมอว่ามีการสวมชื่อบุคคลในรายการทะเบียนบ้านหรือแจ้งย้ายบุคคลผู้มีชื่อในทะเบียนบ้าน โดยเจ้าบ้านหรือผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านไม่รู้เรื่องหรือ ไม่มีส่วนรู้เห็น ซึ่งกรณีดังกล่าวไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแต่เฉพาะกับผู้เป็นเจ้าบ้านหรือผู้มีชื่อในรายการทะเบียนบ้านเท่านั้น แต่มีผลไปถึงการบริหารราชการแผ่นดิน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ ย่อมถือเป็นการกระทำ ความผิดทางวินัยที่อาจทำให้ต้องถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ

ดังเช่นคดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้ เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในงาน บัตรประจำตัวประชาชน ได้ลงนามในฐานะผู้แจ้งย้ายออกรายการบุคคลของนางสาว ว. ไปยังอีกบ้านเลขที่หนึ่ง และมีบุคคลอื่นสวมตัวเป็นนางสาว ว. โดยเปลี่ยนชื่อสกุลและจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน โดยนางสาว ว. ไม่ทราบเรื่อง จนกระทั่ง นางสาว ว. ได้ขอทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่เนื่องจากบัตรเดิมหมดอายุ จึงทราบเรื่องดังกล่าว

หลังจากนั้นจึงได้มีการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย พ. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองระดับ 3 (ผู้ฟ้องคดี) ได้ขอให้นาง ธ. เสมียนฝึกหัดช่วยเขียนใบแจ้งย้ายที่อยู่ให้แก่นางสาว ว. โดยอ้างว่าเป็นญาติ และเมื่อนาง ธ. ได้เรียกนางสาว ว. มาลงชื่อ ผู้ฟ้องคดีกลับแจ้งว่าเอาตัวไปถ่ายรูป และได้ลงชื่อในใบแจ้งย้ายดังกล่าวเอง จากนั้นนาง ธ. ได้นำใบแจ้งย้ายเสนอต่อปลัดอำเภอ ซึ่งก่อนที่ปลัดอำเภอจะลงนามอนุมัติได้สอบถามผู้ฟ้องคดีว่าเป็นเจ้าหน้าที่เหตุใด จึงเป็นผู้แจ้งย้ายออก ผู้ฟ้องคดีแจ้งว่ารู้จักกับเจ้าบ้าน นับถือเป็นญาติพี่น้อง ปลัดอำเภอจึงได้ลงนามอนุมัติ

ต่อมา หลังจากมีการสอบสวนทางวินัยแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงมีคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน ผู้ฟ้องคดี 1 ขั้น แต่อธิบดีกรมการปกครองมีคำสั่งเพิ่มโทษเป็นไล่ออกจากราชการ

ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว โดยอ้างว่าลายมือชื่อที่ปรากฏใน คำร้องขอแจ้งย้ายไม่ใช่ของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากตนปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชน ไม่ได้มีหน้าที่แจ้งย้ายบุคคลออกจาก ทะเบียนบ้าน

พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีซึ่งปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชน ไม่ได้มีหน้าที่แจ้งย้ายบุคคลออกจาก ทะเบียนบ้านต้องรับผิดชอบในทางวินัยหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ปลัดอำเภอและนาง ธ. ให้การมีน้ำหนักสอดคล้องต้องกันว่าผู้ฟ้องคดี เป็นผู้ลงนามในใบแจ้งย้ายและมีได้มีสาเหตุโกรธเคืองกันมาก่อน อีกทั้งปลัดอำเภอถูกลงโทษทางวินัยอันเนื่องจาก กรณีนี้พร้อมกับผู้ฟ้องคดีแล้ว ส่วนนาง ธ. เป็นเสมียนฝึกหัดผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเท่านั้น ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบโดยตรงและเขียนคำร้องตามคำสั่งผู้ฟ้องคดี และแม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังยุติไม่ได้ว่าลายมือชื่อเป็นของผู้ฟ้องคดี หรือไม่ แต่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานอยู่สำนักทะเบียนและไม่ได้มีเรื่องบาดหมางกับเพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชาในอันที่จะ ใสความหรือแอบอ้างปลอมลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดีเพื่อกลั่นแกล้ง นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีก็เคยถูกลงโทษกรณีกระทำผิด วินัยในเรื่องย้ายที่อยู่และจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่บุคคลไม่มีสัญชาติไทยโดยมิชอบมาแล้ว ซึ่งมีลักษณะ คล้ายคลึงและเกิดขึ้นในเวลาไล่เลี่ยกับการกระทำครั้งนี้

พฤติการณ์จึงเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ดำเนินการยื่นคำร้องและลงชื่อในใบคำร้องขอแจ้งย้ายของ นางสาว ว. จริง ซึ่งเป็นการอาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่ของตนดำเนินการแจ้งย้าย เพื่อมีเจตนาให้ผู้อื่นหรือบุคคล ต่างได้นำไปสวมตัวเพื่อนำไปจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนอันเป็นการแจ้งย้ายที่เป็นเท็จ ทำให้เกิดความเสียหาย

แก่นางสาว ว. และทำให้ราชการเสียหาย และเป็นภัยต่อความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยของประเทศ ถือเป็น
ผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง การมีคำสั่งเพิ่มโทษผู้ฟ้องคดีเป็นไล่ออกจากราชการจึงชอบ
ด้วยกฎหมายแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 553/2556)

คดีนี้นอกจากจะเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า ต้องปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์
สุจริตและรอบคอบ ไม่อาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพราะการทำให้
ราชการได้รับความเสียหายจากการใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ชอบ มิได้ส่งผลกระทบแต่เฉพาะตำแหน่งหน้าที่การงานของ
ตนเองเท่านั้น แต่ส่งผลกระทบต่อระบบบริหารราชการแผ่นดินทั้งหมด และปัจจุบันพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ พ.ศ. 2540 ได้คุ้มครองประชาชนคนไทยทุกคนให้สามารถตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของตนได้ และหากพบว่าข้อมูล
ที่อยู่ในความคุ้มครองดูแลของหน่วยงานของรัฐนั้นไม่ถูกต้องก็สามารถขอให้แก้ไขได้ครับ !

นายปกครอง